וואס גלייכט א מאן ?

ער גלייכט זיך אפרוען — אין באקוועמ־קייט. דאמאלסט וועט ער הנאה האבן פון א קאפ פ ר א י ' ס — עס וועט באַרואיקן זיינע נערוון, און פארזיכערן רואיקן שלאף און וועט אים פאסנד צוגרייטן פאר דעם נעקסטן טאג ארבעט . . . . . .

שרייבט פאר פרייען רעסיפי בוך.

J. S. FRY & SONS (Canada) Limited, Montreal, Que.

279

די נוצן און די געטריישאפט פון דעם הונט איז ניט אפצושאצן

אינטערעסאנטע פאקטן וועגן שטוינענדיקער העלדישקייט. וואס הינט האבן ארויסגעציינט

פון י. מאלין

צווישן די היימישע חיות איז דער הונט פאררעכנט אלס די געטרייסטע און די איבערגעגעבנסטע באשעפעניש. א הונט ווערט גלייך צוגעבונדן צו זיין באלעבאס היט זיין אייגנטום און אימערצו גרייט מקריב צו זיין זיך פאר די שטוב מענשן. ניט אומזיסט זאגן אונזערע אלטע חכמים, אז פארוואס טראגט די דאזיקע חיה דעם נאמען כלב, ווייל זי איז אינגאנצן איין שטיק הארץ (כל לב). דער הונט איז געוואגט, דרייסט, שרעקט זיך פאר קיין זאך ניט אפ, געהארכזאם און פארדינט כשר זיין שטיקל ברויט. דער הונט האט נאך אנדערע מעלות, פאר וועלכע ער שטייט העכער פון דער קאץ. ער איז קלוג מען קאן אים אויסלערנען טאן געוויסע זאכן: ווי פאנגען, יאגן זיך נאך שטארקע חיות, לויפן, שפרינגען ראטעווען מענשן אין דער צייט פון א סכנה, און אפילו ארויסריידן עטלאכע לייכטע ווערטער. דעריבער האבן א סך מענשן ליב צו האלטן ביי זיך הינט. איבערהויפט קוועלען פון זיי אן דארפסלייט און יעגער, ווייל געוויסע סארטן הינט צייכענען זיך אויס אויף דער יאגד..

וועגן דער געטריישאפט און איבערגעגעבנהייט פון דעם הונט ווערן דערציילט צענדליקער, דערשטוינענדע פאקטן, פון וועלכע מיר וועלן דא איבערגעבן עטלאכע זייער אינטערעסאנטע.

א קליינער אינגעלע אין א דארף, דער זון פון א רייכן רוסישן גוט־באזיצער, איז אמאל געשטאנען אין א פעלד און זיך צוגעקוקט, ווי אזוי די פויערים באארבעטן זי.

ניט ווייט פון אים האט זיך געפונען זיין פאטער, וועלכער איז געווען פארטאן אין א געשפרעך מיט דעם אויפזעער און האט לעבן דעם קינד איז געלעגן זיין פאטער'ס הונט. פלוצלונג איז פון הינטער א דערבייאיקן בוימל ארויסגעשפרונגען א גרויסע שלאנג און אנשטעלנדיק אירע גרינע אויגן אויף דעם קינד, האט זי שנעל גענומען קריכן צו איר קרבן, וועלכער איז אזוי צעשראקן געווארן, אז אנשטאט צו אנטלויפן, איז ער געבליבן שטיין ווי א פאראליזירטער אויף זיין ארט. דאך האט ער באוויזן ארויסצולאזן א געשריי און דאס האט אים געראטעוועט פון א זיכערן טויט.

ביז וואנען דעם קינד'ס פאטער האט באוויזן צוצולויפן, האט דער געטרייער הונט אויפגעהויבן דעם קאפ און דערזעען די געפערלאכע שלאנג וועלכע איז שוין געווען גרייט צו ווארפן זיך אויף דעם קינד.

בליץ - שנעל איז דער הונט אויפגעשפרונגען און האט זיך א ווארף געטאן אויף דער שלאנג.

א ביטערער און פארצווייפלטער קאמף איז אויסגעבראכן צווישן ביידע באשעפענישן. די שלאנג האט דעם הונט געביסן וואו זי האט נאר געקאנט דערגרייכן, אבער דער הונט האט אויך ניט געשוויגן. מיט רציחה האט ער געטראמפלט, געריסן און געפליקט זיין קעגנער, ביז ער האט זי צעריסן אויף דער העלפט און זי איז געבליבן ליגן א טויטע.

גלייך נאכדעם איז דער הונט פארשוואונדן געווארן אויף א וואך צייט און האט זיך דערנאך צוריקגעקערט אן אפגעצערטער, א הילפלאזער, אז עס איז געווען א ביטערער רחמנות צו קוקן אויף אים. געזאגט האט מען דאן, אז דער הונט איז געלאפן זוכן אזא גראז, וואס קורירט די וואונדן, וואס די שלאנג האט אים געמאכט און ער האט עס טאקע אויך געפונען, ווייל די וואונדן זיינען געווען פארהיילט.

א צווייטער מערקווירדיקער פאל וועגן דער געטריישאפט פון הינט איז פאלגנדער:

א רייכער דייטשער קויפמאן האט אין א דארף איינגעמאנט א גרויסע סומע געלט, וועלכע ער האט געהאלטן אונטער דעם זאטל פון זיין פערד און איז געפארן צוריק אהיים אין שטאט. אינמיטן וועג האט זיך דאס בייטל מיט געלט ארויסגעגליטשט פון אונטער'ן זאטל און איז אראפגעפאלן. דער קויפמאן האט עס ניט באמערקט, דערפאר אבער האט דאס דערזעען זיין הונט, וועלכער איז אים נאכגעלאפן און האט געוואלט אויפהויבן דאס געלט מיט די ציין. דערפילנדיק, אז דאס בייטל איז פאר אים א צו שווערע משא, האט ער עס אפגעלאזן און האט אנגעפאנגען צו בילן.

ניט וויסנדיק די אורזאכע, האט דער דייטש אנגעהויבן צו בארואיקן דעם הונט. יענער האט אבער געהאלטן אין איין בילן זיך געווארפן אויף דעם פערד, ווי ער וואלט אים געוואלט בייסן.

אזוי ווי דער טאג איז געווען א הייסער, האט זיך דער קויפמאן דערשראקן, דיינקענדיק אז דער הונט איז משוגע געווארן. וויסנדיק די געפאר פון א ביס פון א משוגענעם הונט, האט דער דייטש ארויסגעכאפט זיין רעוואלווער און אים דערשאסן.

מיט א פארקלעמטן הארץ איז דער קויפמאן אוועקגעפארן ווייטער. אפפארנדיק א קליינע שטרעקע, האט ער זיך פלוצלונג ארומגעזען אז דאס געלט איז ניטא. ערשט דאמאלסט האט ער פארשטאנען, וואס דא איז געשען, אז דאס האט דער הונט מיט זיין בילן געוואלט ציען זיין אויפמערקזאמקייט אויף דעם געלט, און אז ער האט זיין געטרייען און איבערגעגעבענעם הונט באצאלט מיט א קויל אין מוח.

דער קויפמאן האט זיך צוריקגעקערט און גענומען זוכן דעם הונט און דאס געלט.

דעם הונט האט ער אבער ניט געפונען אויף דעם פלאץ, וואו ער האט אים דערשאסן. ביי א האלבן מייל ווייטער האט דער דייטש פאר זיך דערזעען פאלגנדע הארצרייסנדע בילד. דאס בייטל איז געלעגן אין מיטן וועג און אויף דעם איז געלעגן דער הונט, וועלכער האט נאך געאטעמט.. ווען דער קויפמאן האט זיך אנגעבויגן, האט די געטרייע און נאבעלע באשעפעניש אפאר מאל א לעק געטאן זיין האנט און איז אויסגעגאנגען . . . א קראנקער האט זיך דער קויפמאן צוריקגעקערט אהיים, עס איז שוין אים ניט איינגעגאנגען דאס געלט, וואס ער האט געפונען.

און אט איז נאך א ביישפיל פון דער איבערגעגעבנהייט און העלדישקייט, וואס א הונט קאן באווייזן. געשען איז דאס מיט אפאר וואכן צוריק אין מילבורי, מאסאטשוזעטס, און די גאנצע געגנט ארום הערט ניט אויף צו רעדן וועגן דעם העלדישן הונט "בום", וועלכער איז דאס אייגנטום פון מר' און מרס מאטוויל, א פארמעגלאכע פאמיליע אין שטאט.

מיט א פאר וואכן צוריק, ווען מר. און מרס. מאטוויל זיינען געווען פארוויגט אין דעם בעסטן ערשטן שלאף, האט פלוצלונג אויסגעבראכן א פייער אין זייער הויז. דער קלוגער הונט האט אנגעהויבן אזוי הויך צו בילן, אז ער האט זיי אויפגעריסן פון שלאף און זיי זיינען האלב נאקעטע ארויסגעשפרונגען אין גאס.

דער הונט האט זיך אבער ארומגעזען אז זיינע באלעבאטים האבן ניט געטאן אינגאנצן זייער פליכט. און אז אין איילעניש האבן זיי פארגעסן זייער איינציקע בייבי מערי. נאך איידער מאן און פרוי האבן באוויזן זיך א ריר צו טאן, איז "בום" צוריק אריינגעלאפן אין דער ברענענדיקער געביידע, האט א כאפ געטאן די בייבי און זי בשלום ארויסגעטראגן אין גאס צו די גליקלאכע עלטערן. פון גרויס שמחה האט דאס פאר פאלק געקושט די קלוגע חיה און זיך דערנאך וועקגעלאזט טאנצן.

איידער די וועלט מלחמה האט אויסגעבראכן, האבן די צייטונגען דערציילט די פיקאנטע שטיקל נייעס וועגן א הונט אין דייטשלאנד, וועמען זיין באלעבאס האט אויסגעלערנט ארויסצוזאגן צען ווערטער. דאס הייסט, אז דער הונט האט געקאנט ארויסברענגען דעם ווארט פרישטיק, וואסער, ברויט, יאגד און נאך אנדערע. ווי דער אייגנטימער האט דערקלערט, האט זיין הונט א זעלטענע תפיסה און כאפט שנעל אויף די קלאנגען וואס מען לערנט אים. וואס פון דעם הונט איז געווארן ווייסט מען ניט. די מלחמה האט זיך אריינגעמישט און מען האט אין דייטשלאנד געהאט וויכטיקערע זאכן צו דיינקען, איידער וועגן א הונט.

דער רוסישער חיות דרעסירער, דורראוו, וועלכער האט זיך באריהמט געמאכט מיט זיינע געלערנטע חזירים, פויגל און מייז, האט אויך געהאט א פאר הינט, וועלכע האבן געקאנט אביסל אריטמעטיק. אויף דורראוו'ס פראגן, פלעגן די הינט ארויסבילן וויפיל צוויי מאל צוויי איז, וויפיל איז דריי און דריי, און אזוי ווייטער. איינער פון די דאזיקע הינט פלעגט אפילו קאנען דערקלערן די צייט. ווען דורראוו פלעגט אים ציינן דעם זייגער און עס איז, למשל, געווען צוועלף, האט דער הונט צוועלף מאל נאכאנאנד ארויסגעבילט.

פאראן אויך געוויסע געגנטן, וואו הינט ווערן ווינטער ארויסגעשיקט צו זוכן אונטערן שניי פארשאטענע מענשן, און ניט איינער פון זיי האט שוין באוויזן ארויסצוראטעווען עטלאכע מענשן פון די נעגל פון טויט. ווען מען זאל וועלן איבערגעבן די מערקווירדיקע פאקטן וועגן דער איינציגענע פון די הינט, וואלט מען געדארפט דעם נעקאנט שרייבן און שרייבן, ווייל א גאנצע ליטעראטור איז געשאפן געווארן וועגן זיי.

אין יעדן פעקעדזש דערוואַרטעט אייך א סורפרייז
א שיין דעקאָרירטע
טשיינאַווער פּרעמיע

Robin Hood
Rapid Oats

ראָבין הוד
רעפּיד אוטס

דאָס בעסטע
ווייל עס איז געטריקנט
אין א פאַן

13

אונטער א פאַלשער מאַסקע

א העכסט סענסאציאָנעלער ראמאן פון איבערגעבנהייט און באטרוג, פון ליבע און האס

פון ש. ל.

(פארזעצונג)

אויסער דעם שרעק וואס לוידי דאדלי האט דערפילט דערזעענדיק דעם גראף אין זיין אמת'ן געשטאלט, האט זיך נאך אין איר אויפגעוועקט דער אייפערזוכט און צארן. — דאס זיינען אלץ געווען די וויכטיקע געשעפטן, וואס ער האט געהאט אין בערלין !

— דאס איז אוממגלויבלאך ! — האט פרוי מאריאני געשריגן, — איך וואלט געשוואוירן אז דאס איז פרידריך, אבער ווי אזוי האט ער זיך פארענדערט ?

— און איצט האט ער אונז אויך באמערקט ! — האט חוה אויסגערופן, — זעט נאר ווי בלאס ער איז געווארן ! — זעט נאר ווי ער וויל זיך לויז מאכן פון דער פרוי.

דער גראף האט ווירקלאך באמערקט די קליינע געזעלשאפט און איז אים ניט געווען בעסער ווי לוידי דאדלי.

אונטערדעסן האט לוידי דאדלי געקראגן צוריק איר גלייכגעוויכט און א גליקלאכער געדאנק איז איר געקומען אין קאפ אריין. זי האט דערציילט די ביידע פרויען מאריאני און זייער באגלייטער הער וואכלער, אז דער יונגערמאן, וואס קוקט אויס ווי איר פאטער, דער אלטער באראן לאנג, איז אין דער ווירקלאכקייט איר ברודער, און דערפאר איז ער אזוי ענלאך צו איר פאטער. דער דאזיקער ברודער איז אוועק אויף קרומע וועגן, ער איז געווארן א פארדארבענער מאן, און די עלטערן האבן זיך דערפאר פון אים אפגעזאגט — און דאס איז די אורזאכע, וואס זי, לוידי דאדלי, האט קיינמאל ניט דערמאנט וועגן איר ברודער.

די ביידע פרויען מאריאני האבן געגלויבט אין סאשא'ס געשיכטע, ווי זיי האבן געגלויבט דער פארקליידעטער לוידי דאדלי, און זיי האבן ארויסגעציינט א שטארקע נייגעריקייט אין דער "ראמאנטישער" דערציילונג, און דערווייל האבן זיי דעם גראף געגעבן א געלעגנהייט צו פארשווינדן פון זאל צוזאמען מיט דאלי'ן.

די מאריאנים האבן יעדנפאלס פארלוירן זייער גאנצע פרייליכקייט. מען האט באצאלט פאר דעם ווייו און האבן פארלאזן דעם האטעל.

אין דרויסן האט וואכלער גענומען אפשייד און איז אוועקגעגאנגען. ער האט געליבט חוה'ן מיט זיין גאנצן הארצן, ער האט איר געליבט פון איר יוגנט אן, דער געדאנק, אז זי גייט הייראטן מיט אן אנדערן, האט געמאכט אויף אים א שרעקלאכן איינדרוק.

— אבער איך באגריף ווירקלאך ניט, — האט ער צו זיך געמורמלט, — וואס זי האט אין אים דערזען, און פארוואס זי האט זיך אין אים פארליבט. איך קאן פון איר חתן גארניט קלוג ווערן. ער האט מיך די גאנצע צייט ניט געקאנט קוקן גלייך אין די אויגן. איך וואלט געקאנט שווערן, אז מיט דעם דאזיקן באראן אלעקסאנדער איז ניט אלעס אין ארדענונג.

אין האטעל בריסטאל, וואו דער גראף מיט די דאמען האבן געוואוינט, האט אין דער דאזיקער נאכט אויסגעבראכן א שטורעם.

ווען לוידי דאדלי מיט די פרויען האבן זיך צוריקגעקערט אין האטעל, איז שוין דער גראף דא געווען. לוידי דאדלי האט אריינגעפירט די פרויען אין זייערע צימערן, און אליין איז זי אריינגעגאנגען צום גראף אין צימער און האט אויף אים אויסגעגאסן איר גאנץ ביטער הארץ.

אבער ער איז אויך געווען ניט ווייניקער אויפגערעגט ווי זי. ער איז געווען זיכער, אז זי איז געקומען אין יענעם אויסגעלאסענעם פלאץ אום אים צו נאכשפיאנירן.

נאך פילע ביטערע פארווירפע האבן זיי זיך בארואיקט און האבן זיי איינער דעם צווייטן פארגעבן אלעס. דער גראף האט איר דערציילט וואס עס האט אים צוזאמענגעפירט מיט דאלי'ן און לוידי האט אים מיט א געלעכטער איבערגעגעבן, ווי אזוי זי האט אפגענארט די מוטער מיט דער טאכטער.

נאכדעם ווי מען האט פארבראכט עטלאכע טעג אין בערלין זיינען זיי געפארן נאך ווין, די היים פון די מאריאנים, וואו עס האבן געזאלט שטאטפינדן די חתונות פון ביידע פארלאך.

טעאדער וואכלער, חוה'ס יוגנט פריינט, האט געמוזט געבן זיין פארשפרעכן, אז ער וועט קומען צו די מאריאני'ס חתונות.

עס זיינען געמאכט געווארן אלע נויטיקע פארבארייטונגען צו די חתונות. אין די אריסטאקראטישע קרייזן האט מען פיל גערעדט וועגן דער דאפלטער חתונה אלס איינע פון די וויכטיקסטע פאסירונגען. אלע האבן מקנא געווען די מוטער און די טאכטער מאריאני, וועגן דעם יחוס און רייכטום פון זייערע חתנים.

ענדלאך איז אנגעקומען דער טאג פון דער חתונה. א טויזנט קעפיקע מאסע מענשן האט זיך פארזאמלט ארום דער קירכע, וואו עס האט געזאלט פארקומען די צערעמאניע.

צום ערשטן איז געווען די חתונה פון חוה מאריאני מיט דעם פאלשן באראן אלעקסאנדער. און ווערנד דער גלח האט געבענטשט דאס יונגע פאר, האט קיינער ניט געהאט דעם מינדסטן פארדאכט, אז דא ווערט באגאנגען דער שענדלאכסטער פארברעכן, אז עס זיינען חתונה געמאכט געווארן א פרוי מיט א פרוי, און אז דער חתן, וואס ארומנעמט די כלה און איר געקושט, איז א געפערלאכע באטריגערן.

באלד נאכדעם איז פארגעקומען די הייראטס צערעמאניע צווישן דעם אלטן באראן לאנג מיט דער פרוי מאריאני.

די צערעמאניע איז אריבער רואיק, אויסער וואס טעאדער וואכלער האט אין דעם אויגנבליק, וואס דער באראן האט זיך געשטעלט אויף די קני פאר זיין פרוי, באמערקט, אז דער באראן טראגט א פארוק, און פון אונטער די גרויע האר זעען זיך ארויס אויך שווארצע האר.

דאס איז דעם יונגערמאן פארגעקומען זייער זאנדערבאר. עס קאן אמאל פאסירן אז דער וואס האט גרויע האר, זאל זיי פארדעקן אונטער א שווארצן פארוק; אבער עס האט נאך קיינמאל ניט פאסירט אז אן ערלאכער מאן זאל זיך שעמען מיט זיינע שווארצע האר און טראגן א גרויען פארוק.

וואכלער האט שוין לאנג געהאט א פארדאכט קעגן דעם פאטער מיט'ן זון, און די דאזיקע אנטדעקונג מיט דעם פארוק האט זיין פארדאכט נאך מער פארשטארקט. ער האט באשלאסן אויסצוגעפינען דעם אמת, כאטש עס זאל אים קאסטן דאס לעבן. ער האט זיך געשוואוירן אז ער זאל עפעס קאנען העלפן וועט ער אלעס טאן ווי שוין בער, ווען עס איז שוין נאך דער חתונה.

ארום צען אזייגער איז מען שוין געווען פארטיק אויך מיט דעם חתונה מאלצייט און די געסט זיינען זיך פאנאנדערגעפארן.

חוה האט זיך ניט צוגעדריקט צו איר מאן, אין קעגנטייל, אלס דער פאלשער באראן האט איר געוואלט ארומנעמען, האט זי זיך אפגערוקט פון אים. נאטירלאך איז דאס געווען דערפאר וואס זי האט זיך געשעמט.

אבער דער באראן אלעקסאנדער איז געווען דערמיט העכסט צופרידן. ער איז געזעסן אין זיין ווינקל פארטאן מיט זיינע אייגענע געדאנקען.

ער האט נאטירלאך ניט געטראכט פון ליבע. אים האט געמאטערט דער געדאנק, אויב עס וועט אנקומען אין צייט די דעפעשע, וואס זאל אים באפרייען פון די שרעקלאכע געדאנקען, פון דער ראלע וואס ער שפילט אלס מאן, אין דער דאזיקער חופה נאכט.

די דאזיקע דעפעשע האט דער גראף באשטעלט ביי דאלי'ן. די געפאלענע פרוי האט געזאלט שיקן דעם יונגן באראן די נאכריכט, אז זיינע א טאנטע ליגט געפערלאך קראנק און האלט ביים שטארבן און דער יונגער באראן זאל זאפארט קומען איר זען. דאס וואלט געווען פאר לוידי דאדלי אן אויסרייד, אז זי זאל קאנען באלד פארלאזן די אומשולדיקע חוה'ן און זיך ניט צוריקקערן.

אבער אנקומענדיק אין זייער פרעכטיקער וואוינונג, האט לוידי דאדלי מיט גרויס שרעק באמערקט אז די דעפעשע איז נאך ניט אנגעקומען און ווער ווייס ווי לאנג זי וועט נאך מוזן שפילן די ראלע, וואס פלעגט איר ארויסטרייבן א קאלטן שווייס אויפ'ן שטערן.

אום צו געווינען צייט האט לוידי דאדלי אנגעפאנגען צו מאלן פאר חוה'ן זייער צוקונפט אין די שענסטע פארבן.

— דא, מיין טייערע חוה, — האט דער פאלשער מאן געמורמלט, — וועלן מיר זיצן צוזאמען און רעדן פון אונזער זיסער צוקונפט. מיר וועלן זיין צוזאמען, און אונזערע נשמות וועלן זיך צוזאמענשמעלצן אין אייביקער ליבע און מיר וועלן לעבן אין דעם העכסטן פארגעניגן, מיט וועלכן די אמת'ע ליבע קאן באגליקן מאן און פרוי.

אין דעם זעלבן טאן האט זי גערעדט ווייטער, אן א ברעג, ווערנד חוה האט זיך צו איר צוגעהערט מיט האלב געשלאסענע אויגן און איר מיידלשער שעמעוודיקייט איז זי געווען דערמיט העכסט צופרידן. דען א מאן, וועלכער קאן אין דער דאזיקער שטונדע זיין אזוי איידל, און ניט פאדערן ברוטאל זיין רעכט, אזא מאן קאן ווירקלאך גליקלאך מאכן זיין פרוי.

און לוידי האט שרעקלאך געשוויצט. זי האט שוין ניט געהאט מער קיינע ווערטער פאר אירע ליבעס דערקלערונגען און די דעפעשע איז נאך אלץ ניטא.

חוה האט זיך אנגעהויבן פילן מיד און האט געווארפן אירע בליקן אויפ'ן שלאפצימער.

— דו ביזט מיד, מיין טייערע, — האט לוידי דאדלי איר געפרעגט. — איך וועל דיר פירן זיך אפרוען.

— וואס זאל זי טאן ?

זי איז שוין געווען שרעקלאך פארצווייפלט, און זי איז שוין געווען פעסט אנטשלאסן צו אנטלויפן פון הויז, אלס אין דעם דאזיקן אויגנבליק האט זיך דערהערט א קלונג פון דעם עלעקטרישן גלאק.

אזוי ווי א שווערע לאסט האט זיך אראפגעקייקלט פון לוידי דאדלי'ס הארצן. אבער זי האט געמאכט א דערשראקענע מינע און האט אויסגערופן : — וואס איז דאס ? האט פאסירט אן אומגליק ?

הינטער דער טיר האט זיך דערהערט די שטימע פון דעם דינער. לוידי דאדלי איז ארויסגעלאפן און האט זיך באלד צוריקגעקערט צו חוה'ן מיט א טיף ערנסטן געזיכט און מיט א דעפעשע אין דער האנט.

(פארזעצונג קומט)

אידישער קינסטלער אנערקענט זיין דער־פאלג אין וויניפעג א דאנק דעם איינפלוס

:: :: פון "דאס אידישע ווארט" :: ::

די אויסשטעלונג פון טאדרעס געלער דא אין וויניפעג, איז ביי אלעמען אנערקענט געווארן אלס א פולשטענדיקער דערפאלג. — די האדסאנס בעי קאמפאני אריינגערעכנט. "דאס אידישע ווארט" איז געווען די צייטונג וואס האט פאפולאריזירט געלערן און זיין אויסשטעלונג, און דערמיט בייגעטראגן א גרויסן חלק צום דערפאלג פון דער אויסשטעלונג.

אונזער אדווערטייזינג דעפארטמענט וועט מיט פארגעניגן אייך העלפן צו באקאנען די אידישע באפעלקערונג מיט אייער אונטערנעמונג. מיר גיבן די בעסטע באדינונג פון די לעצטע קאטס און אילוסטראציעס ספעציעל דעזיינד צוציפאסן אירגענד וועלכן געשעפט.

קומט מיט אונז אין בארירונג און מיר וועלן מיט פארגעניגן צושטעלן פאר אייך קאפיעס און מוסטערן נויטיק פאר אייער געשעפט און אזוי ארום מאכן אייער אונטערנעמונג צו־ציענד און פאפולער.

אויסצוגן פון א בריוו פון טאדרעס געלער

שיקאגא, דעצ. 7, 1929.

. . . א באזונדער דאנק אייך און אייער צייטונג, וועלכע האט גע־דרוקט די נייעס און ארטיקלען וועגן מיר און מיין אויסשטעלונג, און מיט דעם געהאלפן דעם דערפאלג פון דער אויסשטעלונג.

גלויבט מיר אז איך פיל דעם חוב צו וויניפעג, וואס האט געהאט א גרויסן טייל אין מיין דערציאונג, און וואו איך האב צום ערשטן דער־פילט, א דאנק דער בארירונג אין דעם אידיש־פארטייאישן לעבן, דעם דראנג צום אידישן אויסדרוק.

איך דאנק אייך אלע פון דער טי־פעניש פון א אידישן קינסטלערס הארץ וואס מוז זיך טיילן מיט דעם הארץ פון זיין פאלק פאר דער אנ־שטריינגונג וואס ס'האט געמאכט דאס מעגלאך.

מיט פריינטלאכן גרוס,
אייער,
טאדרעס געלער

רופט אפ 52 213

פרעגט פאר "אדווערטייזינג דעפארטמענט". און אונזער סיילסמאן וועט אייך באזוכן.

ציפערן
בארימט געמאכט
דורך קוואליטעט

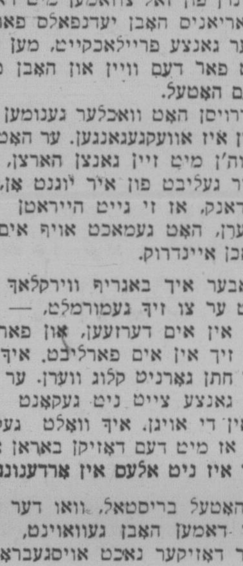

1

נומער 1 הארטע ווייץ איז דער וועלטס סטאנדארד. עס איז ניט פאראן קיין "פונקט אזוי גוט" סאבסטיטוט. די היכע קוואליטעט פון דעם בארימטן ווייץ מאכט קאנא־דער גאלדענע וועסט פאר דער וועלטס סאמע בארימטן ווייץ שפייכלער.

The Original
Seagram

ווי "נומ. 1 הארטע", האט סיגראמס 83 ניט קיין "פונקט אזוי גוט" סאבסטיטוט.

געבאטלט פון די עלטסטע סטאקס פון בראנפן אין קא־נאדע. דער רעגירונגס סטעמפ דערציילט די געשיכטע.

83 RYE WHISKEY

150A